

prima instanță: E. Pșenița,
instanța de apel: A. Gheorghieș, A. Albu, A Toderaș,

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinând recursul declarat de către Ministerul Justiției,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Vitalie
Țentiu împotriva Ministerului Justiției, Procuratura raionului Edineț cu privire la
repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire
penală, procuratură și aducerea scuzelor oficiale,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016, prin care a fost
restituită cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției,

c o n s t a t ă:

La 12 noiembrie 2015, Vitalie Țentiu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, Procuratura raionului Edineț, Procuraturii raionului
Drochia, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Ministerul Afacerilor Interne
cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilegale ale
organelor de urmărire penală, procuratură și aducerea scuzelor oficiale.

În motivarea acțiunii, reclamantul Vitalie Țentiu a indicat că, la 01 decembrie
2013, în privința sa, a fost emisă ordonanță de pornire a urmăririi penale pe semnele
compenței de infracțiune prevăzute de art.312 alin.(1) al Cod penal, care consacră
răspunderea penală pentru declarații mincinoase, concluzia falsă sau traducerea
incorectă.

Susține reclamantul că la 25 mai 2013, prezentându-se la Judecătoria Edineț și
fiind audiat în calitate de martor în cadrul procesului penal intentat în privința lui
Bobu V. învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. c), d),
e), f), art. 186 alin. (1) lit. c), d), art. 217 alin. (2) și art. 290 alin. (1) Cod penal, cu
scopul de a atenua și de a-l elibera de pedeapsă pe Bobu V., cu care este rudă, a dat
declarații mincinoase, denaturând faptele și avînd intenția de a duce în eroare instanța
de judecată.

Potrivit ordonanței procurorului din 27 decembrie 2013, a fost dispusă încetarea
urmăririi penale cu clasarea cauzei penale intentate în privința lui Vitalie Țentiu, cu

eliberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională, fiindu-i aplicat reclamantului sancțiune contravențională sub formă de amendă în sumă de 50 unități convenționale.

La 22 aprilie 2014, potrivit ordonanței prim-adjunctului Procuraturii Generale, a fost dispusă anularea ordonanței procurorului din 27 decembrie 2013 și reluarea urmăririi penale pe semnele componentei de infracțiune prevăzute de art.312 alin.(1) al Cod penal, care consacră răspunderea penală pentru declarații mincinoase, concluzia falsă sau traducerea incorectă.

Prin sentința Judecătoriei Edineț din 19 februarie 2015, Vitalie Țentiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 312 alin. (1) Cod penal la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei.

Reclamantul indică că a fost urmărit penal pentru una și aceeași faptă de două ori, iar prin aceste acțiuni ilegale ale organelor de urmărire penală, Procuraturii raionului Edineț și Inspectoratului de Poliție Edineț a Ministrului Afacerilor de Interne i-au fost lezate dreptul ce este reglementat în art. 4 al Protocolului 7 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 7 Cod penal, care prevăd că nimeni nu poate fi pedepsit penal pentru una și aceeași faptă de două ori.

Menționează reclamantul că, din cauza acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală, Procuraturii raionului Edineț și Inspectoratului de Poliție Edineț s-a aflat într-o stare de stres și frustrare, care nu pot fi compensate doar prin simpla constatare a acestora.

Solicită Vitalie Țentiu încasarea în beneficiul său din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în sumă de 400 000 lei; obligarea Inspectoratului de Poliție Edineț al Ministrului Afacerilor de Interne, șeful Inspectoratului de Poliție Edineț al Ministrului Afacerilor de Interne, Procuratura raionului Edineț și Procuratura raionului Drochia de a-și cere scuze din numele instituțiilor reprezentate de ei în mod public (prin publicarea în ziarul național Edineț și în ziarul raional Drochia) un articol cu următorul conținut „Procuratura raionului Edineț și Inspectoratului de Poliție Edineț al Ministrului Afacerilor de Interne își cere scuze oficiale de la Vitalie Țentiu născut la 20 mai 1984, domiciliat în satul Rotunda raionul Edineț pentru atragerea lui la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(1) al Cod penal, care consacră răspunderea penală pentru declarații mincinoase, concluzia falsă sau traducerea incorectă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună încetarea procesului penal în privința lui Vitalie Țentiu în baza art. 391 alin. (1 pct. 4) Cod penal, deoarece există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă; încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 17 decembrie 2015 a fost admis renunțul reclamantului Vitalie Țentiu de la capătul de cerințe privind obligarea Inspectoratului de Poliție Edineț al Ministrului Afacerilor de Interne și Procuraturii raionului Drochia de a-și cere scuze din numele instituțiilor reprezentate de ei în mod public, prin publicarea unui anunț în ziar (f.d. 115).

Prin hotărârea Judecătoriai Edineț din 17 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Vitalie Țentiu prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 1000 lei, a fost obligată Procuratura raionului Edineț de a-și cere scuze oficiale în mod public față de Vitalie Țentiu pentru lezarea drepturilor nepatrimoniale, prin publicarea unui anunț în ziarul local „Curierul de Edineț”.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016, nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Ministerul Justiției, Vitalie Țentiu și Procuratura raionului Edineț, fiindu-le acordat termen apelanților până la 23 februarie 2016 ora 09 00 pentru prezentarea cererii de apel motivate (f.d. 128-131).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Ministerul Justiției, din motivul neprezentării cererii de apel motivate (f.d. 146-149).

La 24 martie 2016, prin intermediul faxului, iar la 25 martie 2016, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Justiției a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii enunțate cu remiterea pricinii la rejudecare pentru examinarea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece conform avizului de recepție, Ministerul Justiției a recepționat încheierea contestată la 09 martie 2016 (f.d. 175).

Recurentul, Ministerul Justiției, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel a emis încheierea bazată pe aplicarea incorectă a normelor de drept procesual. Astfel recurentul susține că în aceeași zi în care a fost dispusă restituirea cererii de apel, a expediat în adresa instanței de apel, prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel motivată. Ulterior în aceeași zi de 23 februarie 2016 a expediat prin fax în adresa Curții de Apel Bălți o copie a cererii de apel motivate.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 12 noiembrie 2015, Vitalie Țentiu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Procuraturii raionului Edineț, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, procuratură și aducerea scuzelor oficiale.

Prin hotărârea primei instanțe din 17 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 ianuarie 2016, Ministerul Justiției a depus cerere de apel nemotivată, indicînd că apelul suplimentar va fi prezentat după recepționarea hotărîrii motivate a primei instanțe (f.d. 107).

Ulterior, la 20 ianuarie 2016, Ministerul Justiției a expediat prin intermediul oficiului poștal aceeași cerere de apel nemotivată, indicînd că apelul suplimentar va fi prezentat după recepționarea hotărîrii motivate a primei instanțe (f.d. 13-134).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016 nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Ministerul Justiției, fiindu-i acordat termen apelantului până la 23 februarie 2016 ora 09.00 pentru prezentarea cererii de apel motivate. Totodată a fost explicat apelantului că în caz de nelichidare a neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită (f.d. 128-131).

Conform avizului de recepție, Ministerul Justiției a recepționat încheierea din 28 ianuarie 2016, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, la 09 februarie 2016 (f.d. 185).

Recepționînd încheierea instanței de apel, recurentul a cunoscut cu certitudine că în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de judecată, cererea de apel, î-i va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Ministerul Justiției, din motivul neprezentării apelului motivat (f.d. 146-149).

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Raportînd normele citate la caz, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel corecte și întemeiate, rezultate din aprecierea justă a circumstanțelor pricinii și aplicarea corectă a normelor de drept procesual.

Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Argumentul recurentului că cererea de apel a fost depusă în termen și au fost îndeplinite indicațiile instanței de apel sunt declarative și se combat cu actele pricinii.

Astfel din materialele pricinii rezultă că, Ministerul Justiției a expediat prin fax cerere de apel motivată, la 23 februarie 2016 ora 16.30, după expirarea termenului acordat de instanța de apel, or prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2016, Ministerului Justiției, i s-a acordat termen pentru depunerea cererii de apel motivate până la 23 februarie 2016 ora 09.00. (f.d. 150-159).

După expirarea termenului acordat de instanța de apel, la 25 februarie 2016, Ministerul Justiției a expediat prin intermediul oficiului postal aceeași cerere de apel motivată (f.d. 164-171).

Cu referire la capitolul dat, instanța de recurs reține că atât cererea de apel expediată prin intermediul oficiului poștal, cât și cea prin fax au fost depuse de Ministerul Justiției cu omiterea termenului acordat de instanța de apel.

Conform art. 56 alin. (3) CPC participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Conform art. 61 alin. (1) CPC părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, Ministerul Justiției nu a dat dovadă de diligență, nu a manifestat interes de soarta dosarului și în termenul acordat nu a prezentat apelul motivat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărîrea Ponomaryov vs Ucraina nr.3236/03 din 03 aprilie 2008).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen, deoarece la caz instanța de apel i-a acordat Ministerului Justiției termen de pînă la 23 februarie 2016 ora 09.00 pentru lichidarea neajunsurilor, adică cu stabilirea concretă a termenului.

Instanța de recurs menționează că nu poate fi reținut drept probă, copia registrului de evidență a corespondenței, în susținerea faptului că apelul motivat a fost depus în termen, deoarece înregistrarea unei corespondențe în înscrisul enunțat nu reprezintă predarea acesteia la oficiul postal.

Luînd în considerație cele expuse mai sus, instanța de recurs reține că Curtea de Apel întemeiat a dispus restituirea cererii de apel depuse de către Ministerul Justiției, din motiv că ultimul nu a prezentat apelul motivat în termenul stabilit.

Astfel, avînd în vedere că instanța de apel corect a restituit Ministerului Justiției cererea de apel, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită să fie respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Justiției.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Vitalie Țentiu împotriva

Ministerului Justiției, Procuraturii raionului Edineț cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, procuratură și aducerea scuzelor oficiale.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî